

Demonstrează-mi!

Marius Minea

17 martie 2010

E corectă sortarea ?

```
void sort1(int a[], unsigned n)
{
    for (int i = 0; i < n; ++i)
        for (int j = i; ++j < n-i;) {
            if (a[i] > a[j]) {
                int tmp = a[i];
                a[i] = a[j];
                a[j] = tmp;
            }
        }
}
```

Dar sortarea asta ?

```
void sort2(int a[], unsigned n)
{
    for (int i = 0; i < n; ++i)
        for (int j = i; ++j < n;) {
            if (a[i] > a[j]) {
                int tmp = a[i];
                a[i] = a[j];
                a[j] = tmp;
            }
        }
}
```

Dar varianta asta ?

```
void sort3(int a[], unsigned n)
{
    for (int i = n; --i >= 0;)
        for (int j = i; --j >= 0;) {
            if (a[i] < a[j]) {
                int tmp = a[i];
                a[i] = a[j];
                a[j] = tmp;
            }
        }
}
```

E corectă căutarea binară ?

```
int bsearch1(int v, int a[], unsigned n)
{
    unsigned lo = 0, hi = n-1, m;
    while (lo < hi) {
        m = (lo + hi) / 2;
        if (a[m] < v) lo = m;
        else hi = m;
    }
    if (a[m] == v) return m;
    else return -1;
}
```

Dar căutarea asta ?

```
int bsearch2(int v, int a[], unsigned n)
{
    unsigned lo = 0, hi = n-1, m;
    while (lo < hi) {
        m = (lo + hi) / 2;
        if (a[m] < v) lo = m + 1;
        else hi = m;
    }
    if (a[m] == v) return m;
    else return -1;
}
```

Cum știu **sigur** dacă programul e corect ?

Îl *testez* ?

Cum ?

Cât e de ajuns ?

Îl *verific. Demonstrez*

Ce înseamnă asta ?

Pot s-o fac automat ?

Ce e o demonstrație ?

Informal: o înșiruire logică de afirmații

Mai precis: o înșiruire de formule, unde fiecare:

- ▶ e o *axiomă* (variantă: o *ipoteză*)
- ▶ sau rezultă din precedentele printr-o *regulă de inferență*

Modus Ponens:
$$\frac{A \quad A \rightarrow B}{B}$$

A demonstra e greu, a verifica e simplu

Axiome:

$$\mathbf{A1}: \alpha \rightarrow (\beta \rightarrow \alpha)$$

$$\mathbf{A2}: (\alpha \rightarrow (\beta \rightarrow \gamma)) \rightarrow ((\alpha \rightarrow \beta) \rightarrow (\alpha \rightarrow \gamma))$$

$$\mathbf{A3}: ((\neg\beta) \rightarrow (\neg\alpha)) \rightarrow (((\neg\beta) \rightarrow \alpha) \rightarrow \beta)$$

Exemplu: demonstrăm că $\varphi \rightarrow \varphi$

1. $\varphi \rightarrow ((\varphi \rightarrow \varphi) \rightarrow \varphi)$	A1
2. $\varphi \rightarrow ((\varphi \rightarrow \varphi) \rightarrow \varphi) \rightarrow ((\varphi \rightarrow (\varphi \rightarrow \varphi)) \rightarrow (\varphi \rightarrow \varphi))$	A2
3. $(\varphi \rightarrow (\varphi \rightarrow \varphi)) \rightarrow (\varphi \rightarrow \varphi)$	MP(1,2)
4. $\varphi \rightarrow (\varphi \rightarrow \varphi)$	A1
5. $\varphi \rightarrow \varphi$	MP(3,4)

A verifica e simplu:

$$\frac{\begin{array}{l} i \quad A \\ j \quad A \rightarrow B \end{array}}{k \quad B \quad \text{MP}(i, j)}$$

- ▶ verifică $0 < i, j < k$
- ▶ verifică că formula i (A) e un prefix al formulei j ($A \rightarrow B$)
o simplă potrivire de șiruri!
- ▶ și că după \rightarrow apare formula k (B)

\Rightarrow Un verficator de demonstrații (*proof checker*) e foarte simplu

\Rightarrow codul poate fi *verificat* pentru a avea încredere

Unificare

Declarațiile

```
int f(int a[], unsigned n)
```

si

```
int f(int tab[], unsigned len)
```

reprezintă aceeași funcție ?

Există ceva comun în expresiile

$5*5 - 4*x*y$ si $a*a - 4*(t+2)*c$?

Cum exprimăm asemănarea dintre două fragmente de cod ?

pt. analiza duplicatelor

pt. refactorizare

Noțiunea riguroasă: *unificarea*

Unificare: definiție

Lucrăm cu mulțimi de: constante, variabile, funcții, evtl. predicate

O *substituție* e o funcție de la variabile la termeni:

$$\sigma : V \rightarrow \mathcal{T}$$

\Rightarrow prin extensie, transformă termeni în termeni (substituind variabilele)

Doi termeni T_1 și T_2 se pot *unifica* dacă există două substituții prin care devin la fel: $\sigma_1(T_1) = \sigma_2(T_2)$

Exemplu: $f(x, g(y), a)$ și $f(z, t, y)$ au pe $f(x, g(a), a)$ ca *cel mai general unificator* (most general unifier)

Implementare: Union-Find

- o variabilă se poate unifica cu orice termen
- o funcție se unifică doar cu aceeași funcție, dacă se pot unifica perechi argumentele
(caz particular: constanta e o funcție de zero argumente))

Aplicații: Unificarea în Prolog

Inferența automată de tipuri

